

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/235644,Kulisy-historii-odc-248-Mechanizm-autodestrukcji-Przyczyny-rozpadu-Jugoslawii-3-.html>
26.02.2026, 18:43

„Kulisy historii” odc. 248 „Mechanizm autodestrukcji. Przyczyny rozpadu Jugosławii” – 3 stycznia 2026

Centralny Przystanek Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego zaprasza na odcinek „Mechanizm autodestrukcji. Przyczyny rozpadu Jugosławii” w ramach cyklu „Kulisy historii”.

[Bałkany Jugosławia](#) [Nacjonalizm](#) [Rozpad Jugosławii](#) [Tito](#) [wojna domowa](#) [Wojny Bałkańskie](#)

03.01.2026

Rok 1989 zapoczątkował na Bałkanach głębokie procesy narodowe i polityczne, które w krótkim czasie doprowadziły do gwałtownych napięć społecznych oraz rozpadu Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii. Ich tragicznym następstwem była krwawa i bezwzględna wojna domowa, która na trwałe zmieniła mapę polityczną regionu.

Korzenie tych konfliktów sięgają znacznie wcześniej. Już przed wybuchem I wojny światowej, w czasie wojen bałkańskich w 1912 roku, ujawniły się silne napięcia etniczne i sprzeczne aspiracje narodowe zamieszkujących Bałkany społeczności. Mozaika narodów, religii i odmiennych doświadczeń historycznych sprawiała, że region ten pozostawał wyjątkowo podatny na konflikty. Na czym polegały napięcia narodowościowe na Bałkanach? Czy Tito po 1945 roku udało się zniwelować nacjonalizm m.in. Serbów czy Chorwatów? Kto był akuszerem rozpadu Jugosławii? Czy była możliwa inna wersja wydarzeń?

Gościem odcinka jest dr hab. Dominik Smyrgała – profesor uczelni na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Uczelni Łazarskiego. Rozmowę prowadzi red. Rafał Dudkiewicz.

Emisja 3 stycznia 2026 r., godz. 15.00 na kanale IPNtv.

Często nie zdajemy sobie sprawy z tego, jak bardzo jesteśmy zakorzenieni w historii; nie dostrzegamy, że to, co wydarzyło się w niedawnej przeszłości, wciąż ma wpływ na nas i nasze otoczenie. Dla zrozumienia własnej tożsamości musimy wiedzieć – jako jednostki i wspólnota – skąd przychodzimy i jak jest nasza historia.

W ramach cyklu „Kulisy historii” szukamy odpowiedzi na pytanie, jak dzisiaj rzutuje na nas to, co stało się już przeszłością. Zajrzemy za kulisy wydarzeń, spróbujemy zrozumieć, jak działa machina historii i na ile decyzje jednostek zaważyły nad naszymi losami – pojedynczymi i zbiorowymi.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Nagroda

Rozmowa